

शर्ध्य m. oder n. nach Śā. Ziel; könnte einen Theil des Wagens bezeichnen: वाणी येमत्तुरस्य शर्ध्यम् RV. 1, 119, 5.

शर्व, शर्वति (गौ) Dhātup. 11, 29.

शर्म n. = शर्मन् H. 1370, Schol.

शर्मक m. pl. N. pr. eines Volkes MBh. 2, 1087.

शर्मकृत् (शर्मन् + कृत्) adj. Behagen —, Wohlfahrt —, Glückseligkeit schaffend Bhāg. P. 7, 11, 31.

शर्मण्य (von शर्मन्) adj. schirmend TS. 2, 4, 8, 1. 10, 1.

शर्मन् (von 3. शर्) Uṣṇīṣa. zu Uṇādis. 4, 144. n. 1) Schirm, Schutzdach, Decke; Hut, Obhut; gewöhnlich in Verbindung mit यम् RV. 1, 114, 5, 3, 13, 4, 4, 28, 4. शर्म नो यत्तममवद्वयम् 85, 4. 7, 82, 10. 101, 2. AV. 7, 6, 4. At. Br. 2, 40. सप्त यत्तुः शर्म शार्दीर्त्तुः RV. 1, 174, 2. वृत्ते अमे मर्त्ति शर्म भद्रम् 5, 1, 10. 44, 7. सप्रथम् 1, 22, 15. त्रिधातु 34, 6. बकुल 5, 55, 9. अचिद्र 62, 9. त्रिवयम् 5, 4, 8. मर्त्ति 83, 5. दुराधर्ष 6, 49, 7. शतम् 7, 51, 1. तस्य ते शर्मन्तुद्वयमाने राया मदेम 6, 49, 13. उपेच्छायामिव घणोर-गन्म शर्म ते व्यम् 16, 38. 46, 12. 7, 6, 6. VS. 1, 14, 4, 9. 11, 30. 40. AV. 1, 20, 3. 12, 3, 8. 14. Çat. Br. 3, 2, 1, 8. 12, 8, 2, 11. तेषां प्रतिष्ठा गङ्गे शरणं शर्म वर्म च Spr. (II) 464. रामं शर्माभिगच्छयम् Zuflucht R. 3, 60, 35. अलब्धा शर्म लेकेषु तामेव शरणं गतः 5, 36, 44. सर्वलोकः Bhāg. P. 7, 8, 56. मन्त्रौषधाद्यैः कुक्कप्रयोगैर्भवति दोषा वृत्त्वा न शर्म Heil, Rettung Varāh. Brh. S. 75, 5. लट्स्यसे शर्म भर्तुर्मम R. 3, 59, 22. शर्मोपाय Kathās. 78, 49. श्वात्मने शर्म नक्षते Schutzrüstung TS. 7, 4, 2, 4. 3, 1, 2, 1. — 2) Wohlbehagen, Freude, Glückseligkeit AK. 1, 1, 4, 3. H. 1370. Halā. 1, 123. कचस्य नाशे मम शर्म नास्ति MBh. 1, 3240. नालभच्छर्म 3, 1796. 1799. 15738. R. Gorr. 2, 68, 55. Bhāg. P. 3, 5, 39. 6, 7, 17. 9, 16, 9. सर्वास्ववस्थानु न शर्मलाभः Suçr. 2, 301, 3. शर्म किं नाम विन्दते Bhāg. P. 3, 31, 9. 5, 13, 1. ददातु वा नावपि शर्म कृत्तः Vop. 3, 143. लोकद्वयशर्मद Spr. (II) 333. निःसीमशर्मप्रद 3612. शर्मदतुर्हरेः Bhāg. P. 3, 5, 15. क्षणाः कलाश काष्ठाश्च तव शर्म दिशन्तु ते R. 2, 25, 13. ददति शर्ममर्माणि मे Spr. 2872, v. 1. शर्मणे ऽत्र पात्र च (II) 1135. (I) 5221. Ragh. 1, 69. Kathās. 24, 138. मिथ्या परापकारो हि कृतः स्यात्कस्य शर्मणे 86, 287. 65, 212 (शर्मणे zu lesen). लोकानाधेहि शर्मणि Bhāg. P. 3, 18, 28. शर्मकाम adj. Jāc. 3, 328. Spr. 2466. जगतामशर्म Kir. 12, 26. — 3) am Ende eines Brahmanen-Namen Pār. Grh. 1, 17. Jama bei Kull. zu M. 2, 32. VP. 297. Colebr. Misc. Ess. 2, 189. अमुकः Schol. zu Kāt. Çr. 173, 17. 243, 1. — 4) im Wortspiel mit शर्व personificirt Kauç. 128. — 5) fehlerhaft für चर्मन् (so die neuere Ausg.) Hariv. 13413. für चर्म Megh. 62. — Vgl. अग्निः, इन्द्रः, उरुः, गिरिः, देवः, धर्मः, धृष्टः, नन्दः, प्रपुपतिः, पितृः, पुरुषोत्तमदेवः (unter पुरुषोत्तम 5), प्रजापतिः, बालः, ब्रूवः भद्रः, भवः, भास्करः, मकरन्दः, मनोहरः, मयूरः, मित्रः, यज्ञदत्तः, रामः, रुद्रः, वरुणः, विद्वपः, विष्णुः, वीरः, वृद्धः, शिवः, सुः, हरिः.

शर्म्य (denom. von शर्मन्), partic. शर्मयन् schirmend RV. 9, 41, 6.

शर्म 1) m. eine Art Zeug. — 2) f. आ eine best. Pflanze, = दारुक्ष-रिद्रा Dhār. im ÇKDr.

शर्मवत् adj. das Wort शर्मन् enthaltend: ब्राह्मणस्य नामधेयम् M. 2, 32.

शर्मसद् (शर्मन् + सद्) adj. hinter einem Schirm oder Schilde sitzend RV. 1, 73, 3. 3, 85, 21.

शर्मन् (von शर्मन्) adj. der Freude —, der Glückseligkeit theilhaftig:

अगस्त्यं गोत्रतश्चापि नामतश्चापि शर्मिणाम् MBh. 13, 3400. 3419.

शर्मिला s. पाण्डु.

शर्मिष्ठा (von शर्मन् mit dem suff. des superl.) f. N. pr. einer Tochter Vṛshaparvan's (vgl. वर्षपर्वणी), Gattin Jajāti's und Mutter Dru-hj'u's, Anu's und Pūru's MBh. 1, 3159. fg. 3284. fgg. 5, 5044. 7, 2297. Hariv. 207. 212. 1604. R. 3, 23, 24. Çāk. 82. Kathās. 27, 67. VP. 147. 413. Bhāg. P. 6, 6, 31. 9, 18, 6. fgg. Verz. d. Oxf. H. 144, b, No. 301. शर्मिष्ठायाः कृतिः Mālav. 16, 18. 19, 11. ययाति Titel eines Schauspiels Śāh. D. 195, 5.

शर्व (von 1. शर्) 1) m. Pfeil, Geschoss: शर्वैर्भिद्युः पतनासु दुष्टम् RV. 1, 119, 10. nach Śā. Kämpfer; die Bed. Schütze wäre passend. — 2) f. आ a) Rohr so v. a. Pfeil Nir. 5, 4. 10, 29. अस्तुर्न शर्वाम् RV. 1, 148, 4. न स्मो वरुते युवति न शर्वाम् 10, 178, 3 nach D. = अतिबलवता मुक्ताम्: vielleicht युवतीम् (von 2. यु) packend so v. a. treffend. — b) pl. Rohrgeflecht (an der Soma-Seihe): शर्वभिर्न भर्मापो गर्भस्त्योः RV. 9, 110, 5. आ यः शर्वभिस्तुविन्त्यो अस्याश्रीणीतादिशं गर्भस्तौ (?) 10, 61, 3. — Aus diesen Stellen ist c) die Bed. Finger geschlossen worden Naigh. 2, 5, 4, 2. Nir. 5, 4. — d) Nacht Vāśpati bei Bhār. zu AK. nach ÇKDr. — 3) n. Rohrgeflecht, an der Soma-Seihe (vgl. 2. विष्): इच्छर्क्याणि तान्वा RV. 9, 14, 4. नि शर्व्याणि दधते देव आ वरुम् 68, 2. — Vgl. गो.

शर्व्या Röhricht; m. pl. nach Śā. zu RV. 8, 6, 39 N. pr. eines Landstrichs in Kurukshetra. शर्व्याण fehlerhaft im gaṇa मधादि zu P. 4, 2, 86.

शर्व्यावत् (von शर्व्या) m. (mit Röhricht bewachsen) stehendes Wasser, Teich: सिन्धून्पर्वताच्छर्क्याणावत् RV. 10, 35, 2. अश्वस्य शिरो विदच्छर्क्याणाव-ति 1, 84, 14. Uebertragen auf eine Soma-Kufe; nach dem Comm. N. pr. eines Landstrichs in Kurukshetra: मन्दस्वा सु स्वर्ण उतेन शर्व्यावति RV. 8, 6, 39. 7, 29. 53, 11. ये वादः शर्व्यावति सोमसः सुन्विरे 9, 65, 22. शर्व्यावति सोममिन्द्रः पिबतु 113, 1. Nach gaṇa मधादि zu P. 4, 2, 86 fehlerhaft शर्व्याणावत्.

शर्व्यैन् m. Pfeilschütze: उग्र RV. 6, 16, 39. 9, 70, 5.

शर्व्याण und शर्व्याणावत् s. u. शर्व्याण und शर्व्याणावत्.

शर्व्यात m. N. pr. eines Mannes RV. 1, 112, 17. Çat. Br. 4, 1, 2, 2. — Vgl. शर्व्याति und शर्व्यात.

शर्व्याति m. N. pr. eines Fürsten, eines Sohnes des Manu Vaiṣvata, Maitrjup. 1, 4 (सं gedr.). MBh. 1, 224. 3141. 3, 10311. 7, 2851 (वन). 13, 1945. Hariv. 613. 642. Hall in der Einl. zu Vāsavad. 50. VP. 348. Bhāg. P. 8, 13, 2. 9, 1, 12. 3, 1. Mātsya-P. 12 nach ÇKDr. ein Sohn Na-husha's VP. 413, N. 1. — Vgl. शर्व्यात und शर्व्यात.

शर्व, शर्वति (हिंसायाम्) Dhātup. 15, 76.

शर्व (von शर्) 1) m. a) N. eines mit Pfeilen tödtenden Gottes: अस्तु RV. 6, 93, 1. 2. 8, 8, 7. 12, 5, 36. mit Bhava und andern Namen Çiva-Rudra's zusammengeannt; später ein gangbarer Name des Çiva AK. 1, 1, 26. 3, 4, 22, 51. H. 193. Halā. 1, 14. AV. 11, 2, 16. 15, 5, 1. VS. 16, 28. 39, 8. Taitt. Âr. 10, 16. Çat. in Ind. St. 2, 37. Kōlikop. ebend. 9, 15. Kauç. 51. 128. Çākh. Çr. 4, 19, 1. 20, 1. Âçv. Grh. 4, 8, 19. MBh. 3, 12241. 13, 1036 (ed. Bomb. शर्व, ed. Calc. सर्व). 14, 191. Hariv. 7590. 15409. Ragh. 11, 93. Kumāras. 6, 14. Spr. (II) 2779. Kathās.